

NÁRODNÍ DIVADLO - UMĚLCI

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

NÁRODNÍ DIVADLO - umělci

Národní divadlo v Praze patří mezi nejznámější divadla v České republice. **Novorenesanční** budova divadla od Josefa Zítka je jednou z nejvýznamnějších staveb v zemi jak z hlediska obecně národněkulturního, historického, tak i z hlediska architektonického.

V roce **1868** byl v Prozatímním divadle slavnostně položen **základní kámen**, premiérou **Smetanova Dalibora**.

Do konce roku 1868 byly vystavěny základy a roku 1877 byla postavena střecha. V roce 1873 současně probíhaly soutěže na výzdobu budovy, jejichž scénář vypracovala zvláštní komise: inspirovala se dobovým nadšením pro slovanskou mytologii vycházející z mánesovské malby a spojené se soudobou romantickou krajinomalbou navazující tematicky na české dějiny. To vše dalo základ výtvarnému projevu, který se dnes označuje jako umění generace Národního divadla. Na výtvarné výzdobě divadla se podíleli zejména **Bohuslav Schnirch, Mikoláš Aleš, František Ženíšek, Josef Václav Myslbek, Václav Brožík a Julius Mařák**. Co znamená slovo mytologie? Najdi si informace o výtvarném stylu – **romantismus**.

Divadlo je 26 m vysoké. Velice dobrá akustika a slyšitelnost i v nejsvrchnějších patrech. Nad hledištěm visí dvě tuny těžký lustr o šířce 3 metry a délce 5,5 metrů, který má 260 lampiček. Opravuje se v půdním prostoru, kam se dle potřeby vysune.

Mezi jevištěm a hledištěm jsou 3 opony. Železná opona pro případ požáru, druhá opona namalována **Vojtěchem Hynaisem** oslavuje obětavost českého národa při budování Národního divadla a třetí opona je červená, sametová a roztahuje se ručně. Nad oponami lze spatřit nápis „**Národ sobě**“, který vystihuje spolu s Hynaisovou oponou občany, kteří darovali peníze na výstavbu budovy. Nad oponou se také nachází plastická Štyrchova figurální sbírka.

V divadle se nachází i varhany. Ve foyeru na prvním balkóně se nacházejí malby **Mikoláše Alše** a **Františka Ženíška**. Ve foyeru i v jiných prostorách divadla jsou též bysty osobností, které se mimořádně zasloužily o divadlo. Jsou zde i tři nástropní malby. Jedna zobrazuje zlatý věk, druhá úpadek a třetí znovuvzkříšení.

Co to je foyer a z jakého jazyka jsme toto slovo přejali?

Kolik opon má Národní divadlo? Který malíř navrhl oponu Národního divadla?

Jaký nápis můžeme spatřit nad oponou? Co znamená?

V jakém architektonickém slohu bylo Národní divadlo postaveno a kdo byl jeho architektem?
Co je typické pro tento sloh? (Najdi v encyklopedii výtvarného umění.)
Kteří malíři a sochaři se podíleli na výzdobě divadla? Znáš jejich tvorbu?

Bedřich Smetana

Poznáš rodné město skladatele Bedřicha Smetany (1824)?

V roce **1881** bylo předčasně otevřeno **Národní divadlo**, kde byla na počest korunního prince Rudolfa provedena Smetanova opera **Libuše**. Smetana nebyl záměrně pozván, ale přesto se do budovy dostal a s princem Rudolfem se setkal. Tehdy se Rudolfovi svěřil, že je již šest let zcela hluchý.

O rok později, roku 1882, se Smetana zcela zhroutil. Od té chvíle již jen nesmyslně blábolil, někdy stával celé hodiny u okna a mával neexistujícím davům, trpěl sluchovými a optickými halucinacemi, nepoznával své blízké a přátele. 22. 4. 1884 byl převezen do pražského Ústavu pro choromyslné. Bedřich Smetana umírá 12. 5. 1884.

Na počest položení základního kamene Národního divadla byla zahrána opera od Bedřicha Smetany. Jak se jmenovala? Při otevření Národního divadla byla provedena další z oper tohoto významného českého skladatele. Víš její název?

Bedřich Smetana zkomponoval symfonické básně **Vyšehrad**, **Vltavu**. Jak se jmenuje celý cyklus těchto básní – hudebních obrazů české krajiny a historie? Znáš názvy její částí? Tímto cyklem se zahajuje každoročně hudební festival **Pražské jaro**. Kdy festival začíná?

Bedřich Smetana napsal několik **oper**. Víš názvy některých jeho oper? V které opeře vystupují postavy **Jeníka**, **Mařenky** a **Vaška**?

Odkazy k obrázkům:

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:N%C3%A1rodn%C3%AD_divadlo,_interi%C3%A9r_\(3\).jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:N%C3%A1rodn%C3%AD_divadlo,_interi%C3%A9r_(3).jpg)

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/b1/N%C3%A1rodn%C3%AD_divadlo%2C_interi%C3%A9r_%283%29.jpg/220px-N%C3%A1rodn%C3%AD_divadlo%2C_interi%C3%A9r_%283%29.jpg

http://t2.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcSXRvXuAHtFuXn7eoyGUMBOf6TBoRPdCtmGjjt9URJSJBQ-Lm_q

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bedrich_Smetana.jpg

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/8/8a/Z%C3%A1mek_Litomy%C5%A1_1.JPG/220px-Z%C3%A1mek_Litomy%C5%A1_1.JPG